

ВСТУП

Протягом останніх п'яти років я мала честь виступати перед тисячами людей на численних зустрічах та автограф-сесіях. Запитання, яке лунало найчастіше, було таким: «А про що буде Ваша наступна книжка?»

Коли я відповідала присутнім, що хочу написати книжку, яка допомогла б людям знайти більше сенсу та натхнення в роботі й загалом у житті, вони жвавішали й казали, що залюбки прочитали б *таку* просто зараз.

То ось вона.

«Бог дає таланти всім: 50 уроків, щоб знайти себе та справу всього життя» — це низка надихальних есе, історій і газетних колонок з уроками, за допомогою яких люди можуть побачити свою роботу та життя в новому світлі.

Ця книжка для людей, які більше не люблять того, чим займаються.

Вона для тих, хто любить свою роботу й водночас прагне знайти більше сенсу в житті поза її межами.

Вона для безробітних, для тих, хто виконує роботу, яка не відповідає їхній кваліфікації, для тих, хто почувається нещасним на робочому місці.

Вона для тих, чиї плани розлетілися на друзки — тимчасово або ж назавжди.

Вона для тих, хто робить перший крок у професійному світі й хоче знати, що ж написати на цій «чистій дошці».

Вона для тих, хто вийшов на пенсію або більше не здатний працювати, однак хоче жити змістовним життям.

Вона для людей, які настільки люблять свою роботу, що прагнуть надихати інших — щоб вони теж знайшли своє унікальне покликання.

Вона для таких, як я, — людей, які зійшли на манівці та блукали без мети розбитим шляхом, аж доки він зрештою привів їх до ідеального місця. Я вірю, що таке ідеальне місце чекає на кожного з нас, і наше завдання — знайти його. Або ж розслабитись і дозволити йому знайти нас.

Я написала цю книжку, щоб допомогти вам знайти роботу, яку ви полюбите, і будувати життя, яке приносить тиме вам задоволення, навколо цієї роботи. Незалежно від того, яким є ваш начальник, який прибуток ви отримуєте, що відбувається в економіці, у вас є всі можливості для розвитку, збагачення та поглиблення власного життя й життя інших людей.

Ці уроки — результат мого 18-річного життєвого досвіду матері-одиначки, жінки, яка перенесла рак грудей; це історії людей, яких я зустрічала на своєму професійному шляху протягом 29 років роботи журналістом. Я щиро сподіваюся, що кожен із цих уроків змусить вас вистрибувати зранку з ліжка, насолоджуватись обідньою перервою і почуватись розслаблено ввечері. Або ж дасть вашому життю поштовх чи іскорку, що наповнить сенсом вашу роботу й життя загалом.

УРОК 1

КОЛИ НЕ ОТРИМУЄШ ТОГО, ЩО ХОЧЕШ,
ТОБІ ДАЄТЬСЯ НАЙЦІННІШЕ – ДОСВІД

Більшість резюме не відображують того нерівного шляху, яким нам доводилося йти, і не містять тих слів, якими нас називали інші на цій дорозі. Ми причепурюємо наші резюме, вигадуємо назви посад, не зазначаємо того, що радо виключили б зі свого списку.

Моє резюме зазнавало змін щопівроку. Приблизно стільки часу я проводила на будь-якій роботі в молоді роки. Шість місяців. Я бралася за щось, але закінчити нічого не вдавалося. Жодного прогресу.

Пісня «Візьми свою роботу і запхай її...» була супроводом мого життя. Мені імпонувала ще одна пісня в стилі кантрі: «А зараз десь п'ята», у якій ішлося про те, як бос доводить тебе до сказу, ти хочеш сказати йому все, що про нього думаєш, але зрештою цього не робиш. Та одного разу мій терпець урвався. Я вилетіла з ресторану, і на цьому моя кар'єра офіціантки скінчилася. Я навіть не зупинилася, щоб забрати чайові з банки.

Деякі люди йдуть кар'єрними сходами вгору, я ж блукала під ними. Роками мені не щастило, а якщо й «щастило», це навряд чи можна було вважати щастям. Моєю першою начальницею була справжня сучка. Серйозно! То була пуделиця Мамзель, що жила по сусідству. Першою

роботою, за яку мені заплатили гроші, була прогулянка з собакою. Кігтики Мамзелі були пофарбовані червоним лаком, а ще вона носила бантик. Після тривалої прогулянки ця біла пухнаста кулька нарешті зробила свої справи, і я привела її додому. Власниця задерла кінчик її пухнастого круглого хвостика.

— Ти... її... не підтерла? — видихнула вона.

Присягаюсь, у ту мить я побачила на мордочці Мамзелі зловісну посмішку. На цій роботі я довго не протрималася. Я гадала, що мене найняли гуляти з собакою, а не підтирати їй зад.

Потім я працювала персональним асистентом у ресторані з шоу-програмою. Мій бос просто виснажив мене, змушуючи невпинно прибирати гримерки й туалети. Я була старшокласницею й приходила додому після півночі. З тієї роботи мене звільнили батьки. Згодом я «виросла» до посади касира в аптеці «Clark's Pharmacy», де здебільшого струшувала пилюку з вітамінів, надавши собі заклопотаного вигляду, і робила все, щоб мене не впіймали на крадіжці батончиків. Потім працювала офіціанткою в сімейному ресторані Вайденерів, де відвідувачі залишали мені чайові — монетки — просто в калюжках кетчупу.

Наступний крок — робота в місцевій лікарні, де мені видали рожеву уніформу й сіточку для волосся. Я годинами стояла в білих капцях і викладала чорносливове пюре на довжелезну конвеєрну стрічку. На бейджі, що його мені видали, гордо зазначалося: «Помічник кухаря». У своєму резюме я назвала цю посаду «асистент дієтолога». Я й досі зберігаю і бейдж, і сіточку для волосся в спеціальному альбомі: вони нагадують мені про ті часи, коли я працювала з шостої ранку до третьої дня, миючи таці, облььовані пацієнтами та заляпані кров'ю. Навіть не можу пригадати, чи вдягали ми тоді захисні рукавички.

Якийсь час я працювала секретаркою. То було ще до к. е. — до комп'ютерної ери. Тоді вважалося: якщо тобі видали електричну машинку «IBM Selection» із коректувальною стрічкою, тобі дуже пощастило. Мої руки були постійно вкриті плямами від копіювального паперу. А ще я була справжнім «асом коректування». Досі дивуюся, як мій бос жодного разу не побачив мене неприємною на клавіатурі від випарів коректувальної рідини. Я ненавиділа цю роботу. Одного разу я протягом цілого ранку друкувала лист на три сторінки тільки для того, щоб отримати його назад — керівник обвів гігантськими червоними колами всі помилки, які можна було замаскувати коректором. Довелося все передрукувати.

Я працювала в багатьох місцях, перш ніж усвідомила, що мені потрібне більше, ніж робота. Робота — це місце, де ти працюєш, щоб мати змогу оплачувати свої рахунки. Робота — це місце, де тебе штрафують за п'ятихвилинне запізнення, навіть якщо ти запізнилася, бо хотіла допомогти водієві, який заблукав. Це місце, куди телефонуєш, щоб сказати, що захворіла, а сама витрачаєш цей час на пошуки кращої роботи. Тут відчуваєш стабільність і безпеку, але це так нудно! Ти робиш те, чого від тебе чекають, а потім ідеш додому. Телефонуюєш, щоб сповістити, що захворіла, щоразу, коли вдається отримати оплачуваний лікарняний, бо тебе нудить від цього місця.

Робота — це коли заробляєш на життя. А кар'єра — це життя. Робота — це зарплатний чек. Кар'єра — більший зарплатний чек. Кар'єра вимагає освіти, практики й здатності ризикувати. Отож я вирішила побудувати кар'єру. Шість разів змінювала спеціалізацію в коледжі: біологія, ботаніка, потім раціональне природокористування, англійська, зв'язки з громадськістю і нарешті журналістика. Кентський державний університет пожалів мене й застосував свою «політику академічного прощення» до мого

середнього бала після того, як я завалила хімію й отримала низькі оцінки із зоології та дитячої психології. Знадобилося 12 років, щоб я нарешті отримала свій диплом бакалавра, оскільки постійно брала академічні відпустки, щоби працювати й виховувати дитину. Я вступила до коледжу в 1974 році, а закінчити його мені вдалося лише в 1986-му, коли мені виповнилося тридцять. Настав час забрати свій диплом журналіста й відшукати свою життєву місію.

Я завжди гадала, що життєва місія — це те, що при-
таманне виключно таким особистостям, як Мати Тереза
або Ґанді. Проте вона є в кожного з нас. Як її знайти? Про-
сто прислухайся до свого життя.

А всі ці місця роботи, схожі на глухі кути? Таких не і-
снує. У Бога ніщо не є марним. Усі крапочки завжди з'єд-
нуються. У дитинстві я обожнювала розмальовки, у яких
малюнки з'являлися після того, як обведеш їх по кра-
почках. Кожна крапочка мала свій номер, тож отрима-
ти фінальну картинку було нескладно. Та в реальному
житті крапочки зазвичай не пронумеровані.

Мій безладний маршрут протягом тривалого часу
скидався на нев'їжджений зигзагоподібний шлях, аж до-
ки одного дня всі крапочки не з'єдналися. Хтось із моїх
друзів зауважив, що Бог пише прямо, але кривими ліні-
ями. Мені дуже імпонують слова пісні гурту «Rascal Flatts»:
«Бог благословив нерівний шлях, що привів мене до те-
бе». Він і справді благословив мій нерівний шлях. І я ніко-
ли не блукала. Бог завжди знав, де я.

Усі місця роботи, котрі я сприймала як такі, що не ма-
ють ані сенсу, ані мети, насправді мене збагатили. Про-
сто тоді я цього не помічала. Жалюгідний щотижневий
чек на 200 доларів засліплював мене, і я не бачила ба-
гатства набутого досвіду.

Робота, яку дехто вважає чорною, насправді наповни-
ла моє життя сенсом. Праця офіціантки навчила мене

співчувати сліпому чоловікові, який приходив щосередини, щоб замовити печінку з цибулею, і розштовхував людей своєю білою палицею, вигукуючи замовлення.

Робота в похоронному бюро навчила мене втішати людей у їхньому горі, і через багато років, працюючи репортеркою, я змогла знайти правильні слова співчуття для чоловіка, сина якого застрелили, коли той їхав додому на велосипеді. Робота у відділенні невідкладної допомоги — там, де життя зустрічається зі смертю, — дала мені більше уявлення про «дедлайни», аніж будь-який редактор із відділу новин.

Щоразу, коли я працювала секретаркою, я вчилася друкувати швидше й краще. А коли працювала консультантом алкоголіків, я навчилася визначати, коли люди брешуть мені під час розмови — як-от клієнт, котрий відсидів свій термін у в'язниці за вбивство в нетверезому стані, але при цьому вважав, що не має жодних проблем з алкоголем. Працюючи клерком у транспортному суді, я записувала інформацію про штрафи, і це навчило мене шукати судові архіви. Це вміння знадобилося, коли я проводила розслідування — чоловікові, який порушував правила дорожнього руху 32 рази, завжди віддавали його водійські права, аж доки він не збив двох студентів на смерть.

Робота секретаркою юриста, де я друкувала довжелезні юридичні документи, допомогла мені зрозуміти принципи судової системи. Тож коли я написала про невинного чоловіка, якого засудили до смертної кари, це привело до того, що в штаті Огайо було змінено закон, тож прокурори не могли далі приховувати важливі докази. Цей чоловік провів у в'язниці двадцять років, однак вийшов на волю.

Є такий вислів: «Життя — це те, що трапляється, коли в тебе зовсім інші плани». Те саме можна сказати й про

твое резюме. Воно починає жити власним життям — якщо ти йому це дозволиш. Деякі люди намагаються накреслити свій маршрут на мапі й ретельно планувати кожний крок, та насправді життя дає тобі дещо краще. Глухий кут насправді є відхиленням від маршруту і веде до дороги, якою ти не планував іти. Кожний досвід збагачує життя — тепер або трохи пізніше. І хоч я й гадки про це не мала, кожна моя робота, з якою я мирилася, готувала мене до тієї роботи, якою я зараз насолоджуюся. Коли твоє життя вкорінюється, ти помічаєш зростання не відразу. Якщо ти належиш до людей, які відчують, що заблукали в житті, просто спробуй себе підбадьорити. Оця-от «загубленість» може привести тебе до місця, що його в будь-якому разі приготувало для тебе саме життя.

УРОК 2

УСЕ ЗМІНЮЄТЬСЯ, КОЛИ ЗМІНЮЄШСЯ ТИ

То можна було назвати ключем від майбутнього або ж угодою з дияволом. Я не була впевнена щодо того, який із варіантів обрати, як не була певна і в тому, що робити з документом у моїх руках.

У віці 22 років я сиділа в батьків на шиї. Роботи в мене не було, і не було жодних перспектив її отримати. Незаміжня мати-одиначка — я не могла утримувати ані себе, ані свою новонароджену дитину. Вічно жити з батьками й не платити за це ані копійки — то було несправедливо. До того ж я почувалася так, ніби носила на спині червоне тавро у вигляді літери «Ж». Ж означає «жахлива». Жахлива донька. Жахлива сестра. Жахлива матір.

Про те, щоб звернутися по допомогу до батька дитини, навіть не йшлося. Я викреслила його зі свого життя ще до її народження. Сказала, що не хочу виходити за нього заміж, тож не могла піти до нього тепер. А якщо він її забере? Якщо звернеться до суду й скаже, що зможе дати дитині краще життя, ніж я?

Я покинула коледж майже відразу, як завагітніла. Роботу у відділенні невідкладної допомоги теж довелося залишити, коли термін вагітності сягнув чотирьох місяців. Тоді послуги невідкладної допомоги надавали місцеві похоронні